



ת"פ 58505/11/19 - מדינת ישראל נגד אחמד רישק, חליל אבו עסב, מוחמד עוואד, מוחמד רישק

בית המשפט המחוזי בירושלים

ת"פ 58505-11-19 מדינת ישראל נ' רישק(עציר) ואח'

בפני כבוד השופטת חגית מאק-קלמנוביץ
המאשימה מדינת ישראל
ע"י פרקליטות מחוז ירושלים (פלילי)

נגד הנאשמים
1. אחמד רישק (עציר)
2. חליל אבו עסב (עציר)
3. מוחמד עוואד
4. מוחמד רישק (עציר)
ע"י ב"כ עוה"ד עאטף פרחאט, אכרם חליחל

החלטה

1. נגד הנאשמים הוגש כתב אישום המונה שמונה אישומים ומייחס להם עבירות של סחר בסמים מסוכנים ובמקרה אחד גם החזקת סמים, כאשר בכל האישומים מתוארות עסקאות שנערכו בין הנאשמים או חלק מהם לבין סוכן משטרת סמוי. באישום השביעי מיוחסות לנאשם 1 בלבד עבירות של סחר בנשק וירי במקום מגורים. אין מחלוקת על כך שעבירת הסחר בנשק היא בסמכותו הייחודית של בית המשפט המחוזי, ואילו עבירות הסמים הן בסמכות בית משפט השלום.

2. ב"כ הנאשמים העלו טענה מקדמית של הגנה מן הצדק, ולה מספר ראשים.

בנוגע לחלק מן הטענות, הנוגעות לאופן הפעלת הסוכן, החלטתי לדחות את הטענות בשלב זה. מדובר בטענות לפיהן המאשימה לא הציגה אישור פרקליט מחוז להפעלת הסוכן, הסוכן ביצע עבירות פליליות במהלך הפעלתו ולפיכך היה על המאשימה להפסיק את הפעלתו, וחלק מהיעדים מולם פעל הסוכן ספקו למשטרה על ידי הסוכן ולא להיפך. המאשימה טענה כי ניתן אישור כדין להפעלת הסוכן וכי אישור זה נובע מנהלים פנימיים ואינו חלק מחומר החקירה. בנוגע לעבירות שביצע הסוכן נטען כי ההודאה בעבירות אלה ניתנה על ידי הסוכן במסגרת "עדות ניקיון" שנגבתה ממנו עובר להפעלתו, ולא במהלך פעולתו כסוכן, ולפיכך לא היה מקום להפסיק את הפעלתו. באשר ליעדי הסוכן נטען כי אין מניעה לכך שהסוכן יציע את היעדים, וכי לא היתה חריגה מנהלי ההפעלה.

בנושאים אלו אני סבורה שהמאשימה הציגה תשובות מספקות לשלב מקדמי זה של הדיון. ככל שב"כ הנאשמים עומדים על טענותיהם, יש צורך בהנחת תשתית עובדתית מתאימה, ולפיכך הטענות יידונו, אם יהיה מקום לכך, במסגרת הכרעת הדין.

3. המצב שונה בנוגע לטענת ההגנה מן הצדק הבאה לביטוי באפליה בהגשת כתב האישום. לטענת הסניגורים



מרבית האישומים, מלבד זה שעניינו עבירות הנשק, היו אמורים להיות מוגשים לבית משפט השלום, ולא היה מקום לצרף את כל האישומים נגד כל הנאשמים ולהגישם לבית המשפט המחוזי רק בעטיו של אישום אחד. לפיכך ביקשו להפריד את כתב האישום ולהגיש את כל האישומים מלבד אישום הנשק לבית משפט השלום.

ב"כ הנאשמים טענו כי המצב הקיים מהווה אפליה לרעה של הנאשמים ביחס לנאשמים אחרים באותה פרשה של הפעלת סוכן, שכן רובם של כתבי האישום בפרשה הוגשו לבית משפט השלום, וכך נכון היה לעשות גם בתיק זה. הסניגורים ביקשו מהמאשימה, ובסופו של דבר קיבלו, את כלל כתבי האישום שהוגשו בעקבות הפעלת הסוכן, וטענו כי על פי עובדות כתב האישום בתיק זה, אלמלא אישום הנשק ראוי היה להגישו לבית משפט השלום. לטענתם הגשת כתב האישום לבית המשפט המחוזי פוגעת בנאשמים בשל הפסד ערכאת ערעור נוספת ברשות, נוסף על השוני בפסיקה בין הערכאות השונות. הם ביקשו לקבל את טענת ההגנה מן הצדק.

4. ב"כ המאשימה טענה כי לנאשמים לא נגרם נזק כתוצאה מהגשת כתב האישום לבית המשפט המחוזי, שכן בית המשפט מודע לכך שמדובר בעבירות שבסמכות בית משפט השלום ויביא בחשבון עובדה זו. היא הוסיפה כי מדובר במסכת עובדתית אחת, כאשר חלק מהאישומים מיוחסים למספר נאשמים, ולפיכך פיצול הדיון יגרום להכבדה בכך שיהיה צורך לשמוע את אותן עדויות מספר פעמים. עוד טענה המאשימה כי צירוף האישומים והנאשמים עומד בתנאים שנקבעו בסעיפים 86 ו-87 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב] התשמ"ב-1082 (להלן: **החסד"פ**), ואף הפנתה לפסק הדין שניתן בע"פ 866/95 **אהרון סוסן נ' מדינת ישראל** פ"ד נ(1) 793 (1996) וכן להנחיות פרקליט המדינה בעניין צירוף אישומים ונאשמים. לטענת המאשימה הפרדת הדיון והפרדת המותבים הדנים בתיק עלולה לסרבול את ההליך ולהביא להכרעות סותרות באותה מסכת עובדתית.

5. לאחר ששקלתי את טענות הצדדים החלטתי לקבל את טענתם המקדמית של הסניגורים, מטעמים שאפרט להלן.

הסמכות להפרדת אישומים מוסדרת בסעיף 88 לחסד"פ, הקובע כך:

"בית המשפט רשאי, בכל שלב שלפני הכרעת הדין, לצוות על הפרדת המשפט באישום פלוני שנכלל בכתב האישום, או על הפרדת משפטו של נאשם פלוני שהואשם עם אחרים".

המחוקק לא הגביל סמכות זו ולא התנה אותה בתנאי כלשהו. נפסק כי הסמכות להפריד אישומים קיימת גם כאשר צירופם נעשה כדין, ואפילו אם בית המשפט הורה מוקדם יותר על צירוף האישומים, כאשר המבחן העיקרי הוא מניעת עיוות דין (ע"פ 917/81 **שמעון כהן נ' מדינת ישראל** פ"ד לו (4) 645 (1982); ע"פ 350/91 **שרלי בן אברהם ממן נ' מדינת ישראל** פ"ד מה(2) 345 (1991)).

6. החששות שהעלתה המאשימה באשר לסרבול הדיון ולאפשרות של הכרעות סותרות עלולים היו להתממש אילו היה מדובר בפיצול הדיון כך שעל אותם אירועים עצמם יוגשו מספר כתבי אישום. אולם לא על כך מדובר, הסניגורים אינם מבקשים לפצל את הדיון בעסקאות שבהן מעורבים מספר נאשמים, אלא לפצל בין האישום השביעי לבין יתר האישומים. במצב זה יעידו כל העדים, ובכללם הסוכן, פעם אחת בלבד בגין כל אחד מהאישומים, כך שאין חשש להחלטות סותרות. בנוסף, לא ייגרם סירבול של הדיון, שכן ממילא הסוכן נדרש להעיד בתיקים רבים בעניינם של נאשמים רבים, וההפרדה בין האישום השביעי לבין כל יתר האישומים שיידונו יחד אינה משמעותית. יתר על כן, מזווית ראייה אחרת ניתן לטעון שההפרדה תביא לייעול הדיון תמנע סירבול, שכן היא תמנע מיתר הנאשמים את ההשתתפות



בדיון בנוגע לעבירות הנשק המיוחסות לנאשם 1.

7. הסיגורים טענו לאפליה בכך שכתבי אישום ברמת חומרה דומה נגד נאשמים אחרים בפרשה זו הוגשו לבית משפט השלום. הם ביקשו מהמאשימה, ובסופו של דבר אף קיבלו, את כתבי האישום נגד המעורבים האחרים בפרשת סוכן זה, וטענו כי אלמלא עבירות הנשק היה גם כתב האישום בתיק שבפני מוגש לבית משפט השלום. המאשימה לא הכחישה טענה זו, ואף הבהירה כי "אם חבריי רוצים לטעון שתיקים אחרים בפרשה שבאותה דרגת חומרה נמוכה הוגשו לשלום, נסכים לטענה הזו וזו לא הסיבה שאוחדו כתבי אישום פה, אנחנו לא חולקים כי בעבירות מסוג זה היה אפשר להגיש כתב אישום לבית משפט שלום, אנחנו מסכימים איתו. הנאשמים האלה צורפו לנאשם 1, כי יש איתם מספר אישומים אחרים ולטעמנו לא הגיוני להגיש שלושה כתבי אישום נפרדים נגד נאשם 1 בבתי משפט שונים, יש לו אישום של נשק ועוד שני אישומים שונים. עם אותו סוכן, אותם עדים ונאשמים..." (פרוטוקול עמ' 10 שורות 19-24, וראו גם עמ' 11 שורות 2, 3).

8. עיון בכתבי האישום האחרים בפרשה מעלה כי אותם שהוגשו לבית המשפט המחוזי כללו עבירות נשק או עבירות סחר בסמים בקנה מידה גדול בהרבה מהתיק שבפני (מכירת 1,000 כדורי אקסטזי תמורת 22,200 ₪; מכירת סמים "קשים" בכמויות גדולות יחסית, מהן עסקה אחת של 100 גרם הירואין, עסקה נוספת של 50 גרם הירואין ועסקה של 100 גרם קוקאין). כך שעובדות כתב האישום בתיק זה מלבד עבירות הנשק מצויות, אכן, בטווח ההיקף והחומרה של האישומים שהוגשו לבית משפט השלום (גם אם על הצד הגבוה שלהם).

9. מכל האמור עולה כי נאשמים 2-4 בתיק טוענים כי הם הופלו לרעה בהגשת כתב האישום לבית משפט זה, וזאת בין היתר בשל חשיפתם לענישה חמורה יותר ובשל העדר ערכאת ערעור נוספת ברשות. לבית המשפט סמכות רחבה להורות בכל עת על הפרדת אישומים. המאשימה העלתה טיעונים הנוגעים ליעילות הדיון וחשש להכרעות סותרות, אולם אלה אינם מתקיימים אם יועברו כלל האישומים מלבד האישום השביעי לבית משפט השלום. שיקולים הנוגעים למדיניות התביעה בהעמדה לדין אינם מתקיימים במקרה זה, שכן המאשימה אינה חולקת על כך שאת יתר האישומים מלבד עבירות הנשק היה מקום להגיש לבית משפט השלום.

10. לאור האמור אני מקבלת את הטענה המקדמית ומורה על הפרדת אישום 7 בכתב האישום שהושג בתיק זה מיתר האישומים, על מנת לאפשר הגשת יתר האישומים לבית משפט השלום.

כשלב ביניים ועל מנת לאפשר למאשימה להיערך, החלטה זו תיכנס לתוקף ביום 1.3.20.

ניתנה היום, כ"ב שבט תש"פ, 17 פברואר 2020, בהעדר הצדדים.